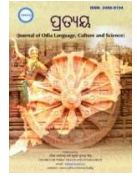

ପ୍ରତ୍ୟୟ

(Journal of Odia Language, Culture and Science)

Journal Homepage: <http://cphfs.in/research.php>

କଥୁତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପରିଚୟ

ସଂପାଦିତ୍ରୀ ବେହେରା

ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ପ୍ରଫେସର, ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ

ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, କଟକ

E-mail: sanghamitraorissa@gmail.com

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ - ଶକ୍ତି ଉପାସନା ଭାରତୀୟ ଐତିହ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ତଥା ପରମ୍ପରାରେ ଏକ ମହାନ ଚେତନା । ଭାରତରେ ମାତୃପୂଜା କୈଣ୍ଡିକ ପରଂପରା ଏକ ଅନନ୍ୟ ପରଂପରା । ଭାରତୀୟ ପରଂପରାରେ ନାରୀକୁ ଦିଆଯାଇଛି ଉଚ୍ଚାସନ । ଏଠାରେ ନାରୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ । ଶକ୍ତି ଉପାସନା ମାଧ୍ୟମରେ ନାରୀଶକ୍ତି ମହତ୍ତ୍ୱକୁ ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଯାଇଛି । ନାରୀଶକ୍ତି ଭାରତୀୟ ପରମ୍ପରା ରେ ଦୈବୀଶକ୍ତିର ଦ୍ୟୋତକ । ଏହି ଦେବୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଚାରର ଓ ନାରୀକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବାରେ ଭାରତୀୟ ତଥା ଉତ୍କଳୀୟ ପରଂପରାରେ ଓଷା ବ୍ରତର ଭୂମିକା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ଲୋକ ମୁଖରେ ପ୍ରଚଳିତ ଦୈବୀଶକ୍ତି ତଥା ଦେବୀ ଶକ୍ତିର ପ୍ରଭାବରେ ସମାଜରେ କିଭଳି ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବନରେ ଦୁଃଖ ବିଷାଦ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଦୂର ହୋଇଥାଏ ତାହା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଷା ତଥା ବ୍ରତ ପାଳନରେ ନିହିତ ଅଛି । ଏହା ସମାଜର ଅନନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ, ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଓଷା ବ୍ରତରେ ଏହି ଦୈବୀଶକ୍ତିର ପରାକାଷା କିପରି ନିହିତ ଅଛି ତଥା ଏହାର ପାଳନ ବିଧି ଓ ସୁପକ ପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରବନ୍ଧରେ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି । ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଲୋକସାହିତ୍ୟକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଲିଖିତ ।

ପ୍ରମୁଖ ଶବ୍ଦାବଳୀ (Keywords) - ମାତୃ ପୂଜା, ଶକ୍ତି ଉପାସନା, ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ଉଷାବ୍ରତ, ସଂସ୍କୃତି

I. ଉପକ୍ରମ:

ଭାଷା କହିଲେ କେବଳ ଯେ ମାନକ ଭାଷାକୁ ବୁଝାଏ ତାହା ନୁହେଁ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ଯଦି ଦୁଇଟି ଦିଗରୁ ବିଚାର କରାଯାଏ ତାହାହେଲେ ଏହା ଯଥା ଆମର (ମାନକ ଭାଷା) କଥୁତ ଭାଷା ଓ ଲିଖିତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା - ଭାଷାର ଯେତେବେଳେ ବିକାଶକ୍ରମରେ ଆଲୋଚନା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହାକୁ ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷା, ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷାକୁ ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତ ଓ ଲୌକିକ ସଂସ୍କୃତରେ ଭାଗ କରି ମଧ୍ୟ-ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷାରେ ପାଲି, ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପଭ୍ରଂଶରେ ପହଞ୍ଚିଥାଉ । ସେହିଭଳି ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷାରେ ଆମେ ବହୁ ବୈଦେଶିକ ଭୋର ପ୍ରଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥାଉ । ଯେପରି ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ ଭାଷା, ଯାବିନିକ ଭାଷା ଓ ଇଂରାଜୀ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ । ଏଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଭାବ ଆମର କଥୁତ ଭାଷାଠାରୁ ଆରମ୍ଭକରି ଲିଖିତ ଭାଷା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାପ୍ତ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନାସେ । ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ବୁଝାଇବାବେଳେ ପିଲାଙ୍କୁ କହିଥାଉ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଉପରେ ଅଷ୍ଟିକ୍ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ ଦ୍ରାବିଡ଼ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ, ଯାବନିକ ଓ ଇଂରାଜୀ ଇତ୍ୟାଦି ଭାଷାର

ପ୍ରଭାବ । ଏହିଠାରେ ପ୍ରଭାବ ଭିତରେ କ’ଣ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ବନ୍ଦୀ ହୋଇଯାଉ ନାହିଁ କି? କିନ୍ତୁ ଆହରଣ କ୍ଷମତା ଏହାକୁ ସମୃଦ୍ଧି ପଥରେ ନେଇ ଚାଲୁଛି ଯେତକି, ପ୍ରାଚୀନ ବା ଆମର ପୁରୁଣା ଶବ୍ଦଠାରୁ ଆମକୁ ସେତକି ମଧ୍ୟ ଦୂରେଇ ନେଉଛି ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ବ୍ୟବହାରକୁ ଦେଖାଗଲେ ପାଇବା ଆମର କଥୁତ ଭାଷାର ବିଭିନ୍ନତା । ଆଞ୍ଚଳିକ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ହେଉ ଏଗୁଡ଼ିକ ଯେ ଆମର ମୌଳିକତା ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇନପାରେ । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ କଥୁତ ଭାଷାକୁ ନେଇ ଏହାର ଉଦାହରଣ ଦିଆଯାଇପାରେ । ପୂର୍ବ ଓଡ଼ିଶାର ଗାଁଗହଳିରେ ଏକ ପ୍ରକାର ଭାଷା ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ; ମାତ୍ର ସହରର ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜ ଏହାଠାରୁ ଖୁବ୍ ଦୂରରେ ଯେପରି

—
ଛଇ, ଛଚିକି, ଫେଣେ, ଆଖର, ଅଇଖୁନା, ଏଇନେ, କିଅଂ, ଭାରି ପକେଇବା, ନିଘାରଖୁବା, ତିଆଳିଆ, ମାଣିଖୁଣ୍ଟ, ଛିଣ୍ଟାଳି (ଗାଳିଶବ), ଘୋଡ଼ାଗେଇ (ଗାଳିଶବ), ମାଣ୍ଡୁ, ସେଣି, ଛତି, ଜଳା, ଘିଡି ଆଣିବା, ଘଡି ଇତ୍ୟାଦି । ଉଚ୍ଚାରଣ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ବାକ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ

ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିରେ ବ୍ୟାକରଣିକ ନିୟମ ନ ଥାଏ କିନ୍ତୁ କହିବାର ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତାରୁ ଜଣାଯାଏ ଏହାର ଭିତରେ ବଞ୍ଚିତ ରହିଛି ଆମର ଭାଷାର ଅଳଙ୍କାରଣ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ । ଜାତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚାରଣର ଭିନ୍ନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ଜାତିଟି କହିବାହେଲେ କହିଥାଏ — ଚୁଢ଼ା, ଦହି ଦେଇଦିଅ । ଏଭଳି ନିକଟରେ ଏକ ଦିନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଘରକୁ (୧) ୭୦ ଫେରୁଥିବାବେଳେ ଏକତମ ଦମ୍ପତି ଦେଖାହେଲା ବୟସ-୮୦ରୁ କମ୍ ହେବନି । ହଠାତ୍ ବୁଢ଼ାଟି ମୋତେ ପଚାରିଲା — “ସ୍ୱାମୀ ନଉଥଉନି । ମୁଁ ଉତ୍ତର ଦେଲି ନାଁ । ପେଲାଝେଲା ନଉଥଉନି -, ଉତ୍ତର ଦେଲି ନାଁ । -” କାରଣ ମୁଁ ବୁଝିଲି ସ୍ୱାମୀ କିମ୍ବା ପିଲାଛୁଆଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଛି କି ନାହିଁ ବୋଲି ପଚାରୁଛି । କିଛି ସମୟ କଥା ହେବା ପରେ ଏହାର ବାସ୍ତବ ଅର୍ଥ ଜାଣିଲି ସେ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଓ ପିଲାଛୁଆ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ପଚାରୁଛନ୍ତି । ପଚାରୁ ପଚାରୁ ଜାଣିଲି ସେ ଜାତିରେ ତମ ଏବଂ ଗଞ୍ଜାମ ଭିତର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକ । ଏଭଳି ଭାଷାକୁ ଆମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ନୁହେଁ ବୋଲି କ’ଣ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବା? ସେହିପରି ନୟାଗଡ଼ରେ ଲୋକ କୁହନ୍ତି ‘ଏଇଲେ ଅଇଲିଶି’, ଯାଜପୁର ପିଲାଟି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କହୁଛି ‘ଅଇନା ଅଇଲି’ ଇତ୍ୟାଦି । ସଂଗୃହୀତ ଶବ୍ଦକୁ ଦେଖିଲେ ଜଣାଯିବ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଆଞ୍ଚଳିକ ମାନଚି ବେଶ ସମୃଦ୍ଧ ଓ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଏଠାରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇପାରେ ।

ମାନକ ଭାଷା	ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା
ପ୍ରଶ୍ନସୂଚକ	
କଣ	କିସ
କେମିତି	କିତିକା
କେଉଁଠିକୁ	କେଇଟିକି
କାହିଁକି	କେନେ
କେମିତି	କେରକମ
ଶବ୍ଦ ଦୃଷ୍ଟିରୁ	
ଲଙ୍କା	ଝାଳ
ବାଇଗଣ	ବାଗଣ (କଣ୍ଠାଫଳ)
ବିଲାତି ବାଇଗଣ	ବିଲାତାଲୁ (ଲଗାଫଳ) / ଚମାରୁ
ଅପରାହ୍ନ	ବିକାଳା
ଦେଖ	ତକା
ବାରମ୍ବାର	ଏକ୍ତ
ଛୋଟଛୁଆ	କଟିଛୁଆ
ଖଟା	ଟକ
ସାଇତି	ସାଡ଼ି
ଗୋଡ଼	ଗୁଡ଼
କଖାରୁ	କଖୁରି / ବେଇତାଲୁ
ପୁଣିଥରେ	ଆବେଲେ

ପୁଣି	ଫେର୍
ପଶସକଠା	ହିଞ୍ଚଡ଼ (କଞ୍ଚା)(୩)
ସରୁସେର	ଝୁରିଭଜା
ଘର	ହଟିକୁ
ଅତିଥି	ବନ୍ଧୁବାସ
	(ବନ୍ଧୁବାସ ଆସିଲେଣି ଖାଇବା ଜମିଯିମ)
ଲେମ୍ବୁ	ନେମ୍ବୁ / ନେମ୍ବୁ
କଡ଼େଇ	କଡ଼ା
	(କଡ଼ାରେ ଚରକାରି କର)
କୁକୁକୁକିଆ	ସତସତିଆ(୪)
ପାଖକୁ	କଟିକି
ଶାନ୍ତ	ଖରଖର

ସେହିପରି କ୍ରିୟାର ‘ବି’ ସ୍ଥାନରେ ‘ମି’ ହୁଏ ଯିବି ଯିମି -, ଲେଖୁବି — ଲେଖୁମି, ଦେଖୁବି — ଦେଖୁମି, ପଢ଼ିବି ପଢ଼ିମି ଇତ୍ୟାଦି - ଇତ୍ୟାଦି ହୋଇଥାଏ ।

ଅନୁଗୁଳର ଜିଲ୍ଲାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେକଥିତ ଭାଷାରେ ଭିନ୍ନତା (୫)

ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଯେପରି—

ମାନକ ଭାଷା	ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା
କ’ଣ	କିରା / କ’ ଡେ
କ’ଣ କରୁଛୁ?	କିରା କରୁୟୁ
ବାପଘର	ବାବୁଘର (ତୋର ବାବୁଘର କେଉଁଠି?)
ତା’ପରେ	ହେଠୁ
ଚାଲିବା	ରାଜିବା
ଭଲ	ନିକ (ଖୁବ୍ ନିକ ଜିନିଷ ହୋଇଛି ।)
ହାତରୁ ଖସିଯିବା	ପିଟିଶିଯିବା
ପାଦ ଖସିଯିବା	ସେନେଶିଯିବା

ସମ୍ବୋଧନରେ ‘ହଲ’ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପହଲ କିରା କରୁଛୁ -:? ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଭାଷା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାର ଭାଷାସଂପର୍କରେ (୬) ଏଠାରେ କୁହାଯାଇପାରେ । ଯଥା:-

ମାନକ ଭାଷା	କଥିତ ଭାଷା
ଲଙ୍କାମରିତ	ମିର୍ତ୍ତା
ଘରଓଲେବି	ଘର ବନ୍ଧାମି
କଖାରୁ	ମାଖନ୍
ମୁଣ୍ଡ କୁଣ୍ଡେଇବା	ମୁଡ଼ କୁରିହେବି/ମୁଡ଼ ରାପି ହେବି
ବିଲାତି ବାଇଗଣ	ପାତଲ ଘଣ୍ଟ
କ’ଣ ପାଇଁ	କାଏଁଥିର୍ ଲାଗି
କୋଶଳା ଶାଗ	ଭାଜି ଶାଗ
କେମିତି	କେତା

କାଞ୍ଚନ ଶାଗ	କୁଲେର ଶାଗ
କେଉଁଠି	କେନେ
ହରଡ଼ ଡାଲି	ରାହାଡ଼ ଡାଏଲ୍
ପୋକ	କିହ୍ନା
ବାମ	ଡେବ୍ରୀ
ଗୋବର	ଖର୍ସି
ଡାହାଣ	ଭୁଙ୍କା
ମରିଗେଲ ଖରାପ ହୋଇଗଲେ	
କଇଁଆ	ଡେଡେଇ
ଗାମୁଛା	କରିଆ
ପିତ୍ତସୀ	ଝି/ନାନା
ଝାଡୁ	ବାଡୁନ୍
ମୋଟା	ଭୁସକା (ପୁରୁଷ) / ଭୁସି (ସ୍ତ୍ରୀ)
ଖଇ	ଲିଆ
ଫାଉଡ଼ା	ରଫା
ଝିଅ	ନିନି
ପୁଅ	ବାବୁ

ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା ହେଲେ ଦ୍ରାବିଡ଼ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ ଏବଂ କେତେକ ମାତ୍ରାରେ ଦେଶଜ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ କହି ଛାଡ଼ି ଦେଉ ।	
ମାନକ ଭାଷା	କଥିତ ଭାଷା
ଏହା	ଇଟା
ସେହି	ସେଟା
ଯେଉଁ	ଯେନଥିଁ
କେହି	କିହେ
କେଉଁ	କେନ୍ଦୁ
ବୁଦ୍ଧିଆ ପିଲା	ବୁଦ୍ଧିଆଲ ପିଲା
ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ	ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ
ଅପେକ୍ଷା	ଟାଖୁଆ
ସଦୃଶ	ବାଗିର
ମୁଣ୍ଡରେ	ମୁଣେ
ଆମ୍ବୁଲ	ଡେଡେଲ
ଲକ୍ଷନ	ଲାଲଟିନ୍
ଡିବି	ବଏଠା
ଛୋଟିମାଛ	ଝୁରା
ପିମ୍ପୁଡ଼ି	ଟାଁଟି

ଭବନୀପାଟଣାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଲୋକ କଥିତ ଭାଷାକୁ ଦେଖାଯାଉ । ବାକ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏଠାରେ ମାନକ ଭାଷା ଓ କଥିତ ଭାଷାର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦେଖାଯାଇପାରେ ।

- କ) ମାନକ ଭାଷା : ହାଟକୁ ଯିବି କି?
କଥିତ ଭାଷା : ହାଟକେ ଯିମି କେ?
- ଖ) ମାନକ ଭାଷା : ନୂଆ ଚୁଡ଼ା ପୂଜା କରିବି କି?
କଥିତ ଭାଷା : ନୂଆ ଚିରା ପୂଜା କର୍ମି କେ?
- ଗ) ମାନକ ଭାଷା : କାଲି ଆମ ଘରେ ପର୍ବ ଥିଲା ।
କଥିତ ଭାଷା : କାଏଲ ଆମର ଘରେ ପରବ୍ ଥିଲା ।
- ଘ) ମାନକ ଭାଷା : ମୁଁ ଝିଅମାନଙ୍କ ସହ ବଜାରକୁ ଯାଇଥିଲି ।
କଥିତ ଭାଷା : ମୁଇଁ ଚୁକିଲ୍ଲାନଙ୍କର ସାଙ୍ଗେ ହାଟକେ ଯିଇଥିଲି ।
- ଙ) ମାନକ ଭାଷା : ମୋ ମା' ମୋର ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ଜାଉ ରାନ୍ଧୁଛେ ।
କଥିତ ଭାଷା : ମୋର ମା' ବାପାର ଲାଗି ଜୋକା ରାନ୍ଧୁଛେ ।
- ଚ) ମାନକ ଭାଷା : ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମୋ ଭାଇ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବେ ।
କଥିତ ଭାଷା : ବେଲବୁଡ଼ାକେ ମୋର ଦାଦା ଘର୍କେ ଖେଟ୍ଟେ ।
- ଛ) ମାନକ ଭାଷା : ତୁମେ ପାଣି ଆଣିବାକୁ ଯିବ?
କଥିତ ଭାଷା : ତୁମେ ପାଏନ୍ ଆନ୍ଧାକେ ଯିବ?
- ଜ) ମାନକ ଭାଷା : ତୁ ପଖାଳ ଖାଇବୁ ।
କଥିତ ଭାଷା : ତୁଇଁ ପେଇଁ ଖେବୁ ।

ଏହି ଭାଷାଗୁଡ଼ିକ କ'ଣ ଆମର ନିଜର ନୁହେଁ ମାତ୍ର ଏସବୁକୁ ଆମେ ଆଲୋଚନା ନ ନେଇ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା କହିଦେଉ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା ହେଲେ ଏହାକୁ କହିଦେଉଛୁ ଛତିଶଗଡ଼ୀ ଭାଷାର ପ୍ରଭାବ । ଦକ୍ଷିଣ

କାମୁଡ଼ିବା ଜାବି ପକେଇବା

କ୍ରିୟା ବ୍ୟବହାରରେ ଯେଉଁ କେତେକ ଭିନ୍ନତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ଯଥା :- କରୁଛେଁ, କଲା, କରମି, ଯିମିତି, ଯଉଛେଁ, ଦେମି, ଖେମି, ନେମି, ଧର୍ମି, ରୁଛେଁ, କଲା, କରମି, ଯିମିତି, ଯଉଛେଁ, ଦେମି, ଖେମି, ନେମି, ଧର୍ମି, ପିଚ୍ଚୁ । ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟ ମା' ଓ ପୁଅ ମଧ୍ୟରେ କଥିତ ଭାଷା ଓ ମାନକ ଭାଷା ପରିସ୍ପର୍ଶ ଦେଖାଯାଉଛି ।
କଥିତ ଭାଷା : ମା ଗୋ ଭାତ ଦିରା ଦେତ ଖେମି ।
ମାନକ ଭାଷା : ଏବେ ଖାଇଥିଲୁ କାଲିଁ ଦେବି?
କଥିତ ଭାଷା : ଇହାଛିନି ଖାଇଥିଲୁ ନାଁ କେଁ ଦେବେ?
ମାନକ ଭାଷା : କାହିଁକି ତରବର ହଉଛୁ?
କଥିତ ଭାଷା : କେଁ ହେଲା ଯେ ହରବରଉଛୁ?

ପ୍ରଶ୍ନସୂଚକ	
ମାନକ ଭାଷା	ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା
କ'ଣ	କିସ୍
କାହିଁକି	କାଏଁ / କା
ତାଙ୍କୁ	ତାଙ୍କେ
ଆଙ୍କୁ	ଆଙ୍କେ
ଆପଣ	ଆଞ୍ଜା
ମୁଁ	ମୁଇ
ତୁ	ତୁଇ

ସେହିଭଳି ଶବ୍ଦକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ଯଥା(କାମ) ପିକୁଳି -, ଛୁଇଁ (ମୁନିକା), ମୁଡୁକି (ଦାନ୍ତିକିଲି), କାକୁଡ଼ି (କଟିଆଳି), କାକୁ (ଭାଲିଆ), ବରା (ଗାରି), ମାଟିଆଲୁ ଗୁ) ଛୁଇଁ (ସାରୁ)ଆଁର(, ଓଲୁକୋବି (ଫଳକୋବି), କଖାରୁ (ବୋଇତାଲୁ), ଶିମ୍ବ (ଝଟା), ଝୁଡୁଙ୍ଗ (ଅଲଡ଼ି), କୁନ୍ଦୁରି (ତୋରଡ଼ା), ଗେଣ୍ଡୁଫୁଲ ଇତ୍ୟାଦି । (ମକମଲ୍ଲୀ)

ବାକ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେତେକ ବାକ୍ୟ ଏଠାରେ ଦେଖାଇବା ଉଚିତ୍ ମନେ କରାଯାଇପାରେ ।

ମାନକ ଭାଷା : ମୁଁ ଖାଇନାହିଁ ।

କଥିତ ଭାଷା : ମୁଇଁ ନାଇଁ ଖାଏ ।

ମାନକ ଭାଷା : ଘରଟା ଝାଡୁ କରିବେ ।

କଥିତ ଭାଷା : ଘରଟା ଝାଟେଇଦେ ।

ଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାରକୁ ନେଲେ ଦେଖାଯାଏ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳ, ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ଓ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳ କଲେ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ଅନେକ କଥିତ ଭାଷା ରହିଛି । କେଉଁଠାରେ କାଚିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଭିନ୍ନତ କେଉଁଠାରେ ବୃତ୍ତିଭିତ୍ତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଆତ୍ମିକ

କୋଣରୁ ବିଚାର କଲେ ଏଗୁଡ଼ିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ମୁଖର ଭାଷା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ପ୍ରଭାବିତ ଭାଷା କହି ରୁଖ କରି ଦିଆନଯାଇ ଏହାର ପ୍ରସାରିତ ସ୍ୱରୂପକୁ ଆକଳନ କରାଯାଉ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ

- [୧.] ଦୁଃଖଲତା ଖରୁଆ, ବୟସ – ୭୪, ମାଲଣ୍ଡ, ଜଗସିଂହପୁର
- [୨.] ନମିତା ଗିରି, ବୟସ – ୧୯/୨୦, ନିମାପୁର, ବାଲେଶ୍ୱର
- [୩.] ହରେନ୍ଦ୍ର ଗାଁଶ, ବୟସ – ୧୯/୨୦, ବଡ଼ତାଳପଦା, ବାଲେଶ୍ୱର
- [୪.] ଅରବିନ୍ଦ ଦାସ, ବୟସ – ୩୯/୪୦, ବାଲେଶ୍ୱର
- [୫.] ତଲି ବେହେରା, ବୟସ – ୧୯/୨୦, ଛେଣ୍ଡିପଦା, ନୂଆ ଗାଁ, ଅନୁଗୁଳ
- [୬.] ଯଶୋବନ୍ତୀ ବେହେରା, ବୟସ – ୧୯/୨୦, ବଲାଙ୍ଗୀ
- [୭.] ଖଜରୁଳ, ବୟସ – ୧୯୨୦/, ଭବାନୀପାଟଣା
- ୮. ସଂଗ୍ରାମ ସାହୁ, ବୟସ – ୧୯୨୦/, ଅତାବିରା, ବରଗଡ଼
- ୯. ସିନ୍ଧୁ ବେହେରା, ଗଞ୍ଜାମ